

C.2 Bedrijfsleven, exclusief afvalbeheer

C.2.1 Inleiding

Onder dit hoofdstuk vallen alle activiteiten die betrekking hebben op de winning van grondstoffen, het inzetten van grondstoffen voor het maken van producten of halffabricaten en de verkoop en het gebruik door bedrijven van die producten of halffabricaten.

Bedrijven die bij hun activiteiten vrijkomende afvalstoffen enkel opslaan vallen ook onder dit hoofdstuk. De verwerking van afvalstoffen na het 'zich ontdoen' van afvalstoffen, valt onder hoofdstuk C.5 'Afvalverwerkers'.

Bij het nuttig toepassen of verwijderen van afvalstoffen op de locatie waar zij zijn ontstaan is ook sprake van zich ontdoen van afvalstoffen (zie artikel 1.1, vijfde lid, [Wet milieubeheer](#) (Wm)). Opslag in afwachting van inzameling valt niet onder afvalbeheer.

Vaak wordt gedacht dat de toetsing aan het LAP of aan de afvalhiërarchie alleen plaats hoeft te vinden bij afvalverwerkende bedrijven. Die veronderstelling is niet juist, ook bij beoordeling van activiteiten van producenten van afval, maar ook bijvoorbeeld bedrijven die zich uitsluitend bezighouden met in-/verkoop, importeurs etc. dient rekening te worden gehouden met het LAP. Toetsing gebeurt met name via de omgevingsvergunning, onderdeel milieu. Het Besluit activiteiten leefomgeving moet bij wijziging van het LAP beoordeeld worden op actualiteit en zo nodig worden aangepast. Op die manier wordt er voor gezorgd dat ook de niet-omgevingsvergunningplichtige bedrijven voldoen of gaan voldoen aan de eisen uit het LAP. Vanzelfsprekend is deze toetsing, gelet op de aard en de omvang van de activiteiten met afvalstoffen, beperkter dan bij afvalverwerkende bedrijven.

C.2.2 Bijdrage aan de circulaire economie

In alle bedrijfsprocessen kunnen mogelijkheden bestaan om het ontstaan van afvalstoffen en het - directe of indirecte - gebruik van grondstoffen terug te dringen of de bestaande grondstoffen te vervangen door duurzame alternatieven. Zowel het beperken van de hoeveelheid afvalstoffen als het terugdringen van de hoeveelheid grondstoffen levert direct een financiële besparing op.

Bij het ontwerpen van producten kan rekening worden gehouden met een zo lang mogelijke levensduur, de mogelijkheid onderdelen (eenvoudig) te vervangen (en de leverbaarheid van die onderdelen) en de recycling van de producten of delen daarvan.

Als afval niet te voorkomen is, is het wellicht mogelijk een deel van het afval opnieuw te gebruiken als grondstof.

Door afgedankte producten of materialen terug te halen (waardoor ook het contact met de klanten blijft), te hergebruiken of te recyclen is de eigen productieketen rond te maken. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan de circulaire economie.

Duurzame (soms biobased) grondstoffen kunnen goedkoper zijn. Consumenten hechten steeds meer waarde aan duurzame producten. Dus ook uit verkooppoogpunt kan het overstappen naar andere grondstoffen zinvol zijn. Een producent kan zich door innovatie en door duurzaam te werken onderscheiden in de markt.

Duurzaam inkopen is gewenst en kan voordelig zijn, bijvoorbeeld door niet meer te kopen dan nodig is (denk aan bedrijfsrestaurants).

Soms zijn producten geschikt voor een tweede leven binnen het bedrijf.

Particulieren doen veel moeite om aan tweedehands producten of materialen te komen, maar

bedrijven onderling doen dat nog weinig. Bij meer hergebruik zouden nieuwe materialen en dure, milieubelastende productieprocessen minder nodig zijn.

Vaak kijken bedrijven vooral naar de aanschafkosten tijdens inkoopprocessen. De goedkoopste keuze kan echter duurder uitpakken dan een slimme, duurzame variant, als de integrale kosten worden meegenomen. Het gaat immers om de waarde van het product of dienst, in plaats van alleen de kostprijs.

C.2.3 Huidige wetgeving voor afvalstoffen en ontwikkelingen

Voor het bedrijfsmatig winnen van grondstoffen moet de exploitant beschikken over een omgevingsvergunning, onderdeel milieu.

Exploitanten van bedrijven die een winningsafvalvoorziening (dit is een afvalvoorziening als bedoeld in artikel 3, onder 15, van de richtlijn beheer winningsafval) beheren, moeten een winningsafvalbeheersplan indienen bij de aanvraag om een omgevingsvergunning, onderdeel milieu (de eisen die aan een aanvraag om vergunning worden gesteld zijn opgenomen in de Omgevingsregeling).

Voor alle andere - vergunningplichtige - bedrijven geldt het bepaalde in de Omgevingsregeling. Daarin staat dat in de aanvraag om een vergunning voor activiteiten met afvalstoffen voorafgaand aan inzameling of afgifte van die afvalstoffen, informatie moet worden verschaft over de maatregelen of voorzieningen ten behoeve van:

- a. de aard, samenstelling, hoeveelheid in tonnen, herkomst en wijze van registratie van de afvalstoffen;
- b. een beschrijving van de handelingen van nuttige toepassing of verwijdering per afvalstof;
- c. een beschrijving van de handelingen van nuttige toepassing of verwijdering en de wijze van registratie van de afvalstoffen die bij de nuttige toepassing of verwijdering ontstaan;
- d. een beschrijving van de wijze van afzet en registratie van de stoffen of materialen die geen afvalstoffen zijn en die zijn ontstaan bij de nuttige toepassing of verwijdering van de afvalstoffen;
- e. per handeling van nuttige toepassing of verwijdering en per afvalstof de maximale opslagcapaciteit in tonnen en verwerkingscapaciteit in tonnen per jaar.

Het gaat hier dus om afvalstoffen die op de eigen locatie ontstaan.

Op basis van de huidige regelgeving kan eenvoudig worden volstaan met het overleggen van een beschrijving van de bestaande en/of gewenste situatie. Het verplicht bedrijven niet om na te denken over bijvoorbeeld preventie van afvalstoffen of over een zo hoogwaardig mogelijke wijze van beheer van de vrijgekomen afvalstoffen.

Voor bedrijven waar afvalstoffen vrijkomen zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving voorschriften opgenomen met betrekking tot een doelmatig beheer van (eigen) afvalstoffen. Ook niet-vergunningplichtige bedrijven worden hierdoor dus niet gestimuleerd om na te denken over preventie van afvalstoffen of over een zo hoogwaardig mogelijke wijze van beheer van de vrijgekomen afvalstoffen.

Gedurende de planperiode zal daarom worden onderzocht of de bestaande wetgeving kan worden aangevuld met regels over afvalbeheer. Hierdoor zou de exploitant of producent gedwongen worden na te denken over mogelijkheden tot:

- het voorkomen van afvalstoffen (bijvoorbeeld door aanpassing van het winningsproces);
- het beperken van de schadelijkheid van de afvalstoffen die vrijkomen;
- het mogelijk weer inzetten als grondstof van de vrijgekomen afvalstoffen of, als dit niet mogelijk is,
- het zo hoogwaardig mogelijk (laten) toepassen van de vrijgekomen afvalstoffen.

Feitelijk zou dan regelgeving die nu alleen geldt voor een deel van de bedrijven die onder het Besluit beheer winningsafvalstoffen vallen, een bredere werking krijgen.

C.2.4 Kern van het beleid ten aanzien van afvalbeheer bij niet-afvalverwerkende bedrijven

In deze laatste paragraaf zijn de punten samengevat die de kern vormen van het beleid zoals opgenomen in dit hoofdstuk. Overige informatie in dit hoofdstuk is toelichtend aan onderstaand beleid of dient als duiding bij bijvoorbeeld bestaande wet- en regelgeving of jurisprudentie. Voor wijziging van onderstaande kern van beleid zal altijd een procedure van openbare inspraak worden gevolgd. Voor wijziging van meer toelichtende delen van dit hoofdstuk zal worden volstaan met bekendmaking.

Gedurende de planperiode zal worden onderzocht of de bestaande wetgeving kan worden aangevuld met regels over afvalbeheer met als doel bedrijven te stimuleren om na te denken over bijvoorbeeld preventie van afvalstoffen of over een zo hoogwaardig mogelijke wijze van beheer van de vrijgekomen afvalstoffen.